การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

พิมพ์ที่ : กองการพิมพ์ ฝ่ายธุรการ

คู่มือ
ความปลอดภัย
เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

SBค-Bo๒-๓๙๐๑

และการปฐมพยาบาล
ผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูด

แผนกส่งเสริมและเผยแพร่ความปลอดภัย
กองมาตรฐานความปลอดภัย
ฝ่ายมาตรฐานและความปลอดภัย

คำนำ

ปัจจุบันพลังงานไฟฟ้าเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อความเป็นอยู่ประจำวันของมวลมนุษย์ แม้หากจะอำนวยประโยชน์แก่มนุษย์มากมายแต่อาจจะเกิดโทษได้หากไม่รู้จักการใช้ไฟฟ้าอย่างถูกวิธี ดังนั้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องให้ประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหลายได้ทราบถึงวิธีการใช้ไฟฟ้าอย่างถูกต้องและการป้องกันภัยอันตรายจากไฟฟ้า ตลอดจนวิธีการปฐมพยาบาลเมื่อถูกกระแสไฟฟ้าดูด

ด้วยความปรารถนาดี
จาก
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

แผนกส่งเสริมและเผยแพร่ความปลอดภัย
กองมาตรฐานความปลอดภัย
ฝ่ายมาตรฐานและความปลอดภัย

ความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าในเคหสถาน

ไฟฟ้าเป็นสิ่งช่วยอำนวยความสะดวกแก่มวลมนุษย์ ซึ่งนับวันก็จะมีการใช้ไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น และการใช้ไฟฟ้าก็แพร่หลายออกไปในชนบทต่างๆ ทั่วประเทศทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ซึ่งท่านทั้งหลายคงทราบกันดีอยู่แล้ว แต่ในขณะเดียวกันไฟฟ้าก็อาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ไฟฟ้าได้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ตระหนักถึงอันตรายดังกล่าว จึงขอแนะนำความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้า

๑. เมื่อร่างกายของท่านเปียกชื้น เช่น มือ เท้าเปียก ไม่ควรแตะต้องอุปกรณ์ไฟฟ้าหรือเครื่องใช้ไฟฟ้า เพราะหากอุปกรณ์ดังกล่าวชำรุด ท่านจะถูกกระแสไฟฟ้าดูดอย่างรุนแรงและอาจเสียชีวิตได้ ในกรณีที่เกิดน้ำท่วมภายในบ้าน หากจำเป็นต้องใช้ไฟก็ให้ตัดวงจรส่วนที่น้ำท่วมออก

๒. เมื่อท่านไม่มีความรู้พอสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ชนิดใด ท่านไม่ควรซ่อมแซมหรือแก้ไขอุปกรณ์ดังกล่าวเอง เพราะอาจทำให้ถูกกระแสไฟฟ้าดูดเกิดอันตรายได้

๓. เมื่อท่านกำลังจะซ่อมแซมเครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าเองท่านต้องตัดกระแสไฟฟ้าที่จ่ายไปยังอุปกรณ์นั้นๆ เช่น ถอดเต้าเสียบ ปลดสวิตซ์ เป็นต้น

๔. เครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทให้ความร้อนสูง เช่น เตารีด เตาไฟฟ้า ควรระมัดระวังอย่าใช้งานใกล้กับสารไวไฟ และอย่าเสียบเต้าเสียบทิ้งไว้เมื่อไม่มีคนอยู่ เมื่อเลิกใช้ให้ถอดเต้าเสียบออก

๕. ระวังอย่าให้เด็กเล่นเครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้า และเต้ารับควรใช้แบบที่มีฝาปิดเพื่อป้องกันเด็กนำวัสดุไปเสียบรูเต้ารับซึ่งจะเกิดอันตรายได้

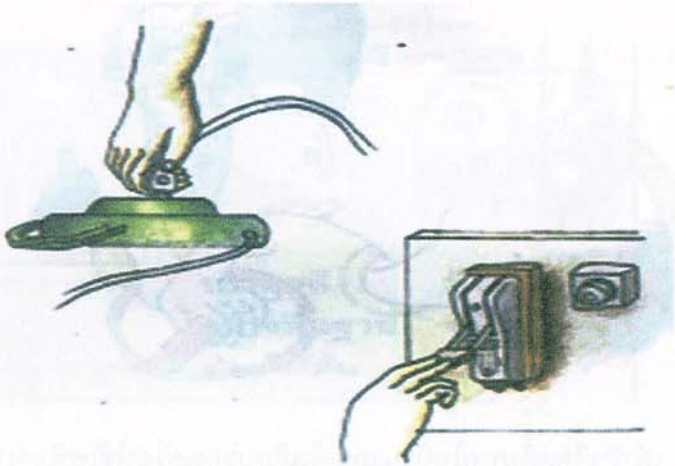

๖. หากพบผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูดให้ตัดค่าใช้จ่ายการแสไฟฟ้าก่อน เช่น ปลดคัทเอาท์ , เต้าเสียบออกหรือใช้ผ้าแห้งคล้องผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูดออกมาก่อนทำการปฐมพยาบาล

๗. ควรจัดให้มีการตรวจสอบสายไฟฟ้าภายในบ้านเพื่อป้องอันตรายจากกระแสไฟฟ้าลัดวงจร ซึ่งอาจเกิดอันตรายและอัคคีภัยขึ้นได้

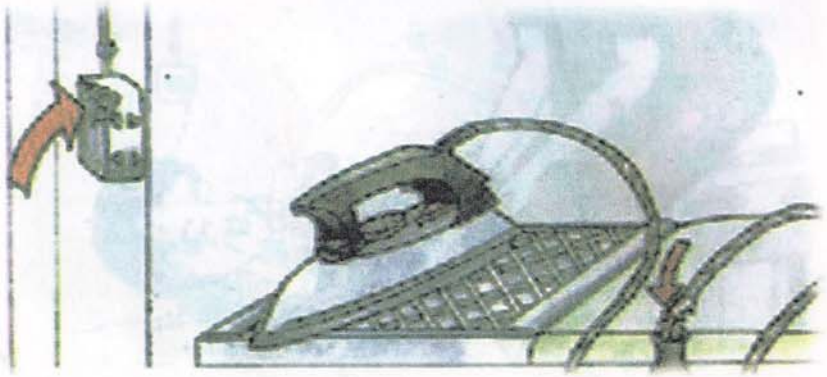

๘. เต้ารับที่ติดตั้งภายในบ้านและเต้าเสียบของเครื่องใช้ไฟฟ้า หากพบว่าแตกชำรุดให้รีบเปลี่ยนใหม่โดยเร็ว และหากพบว่าสายไฟฟ้าของเครื่องใช้ไฟฟ้าเปื่อยชำรุดก็ให้เปลี่ยนใหม่ด้วย

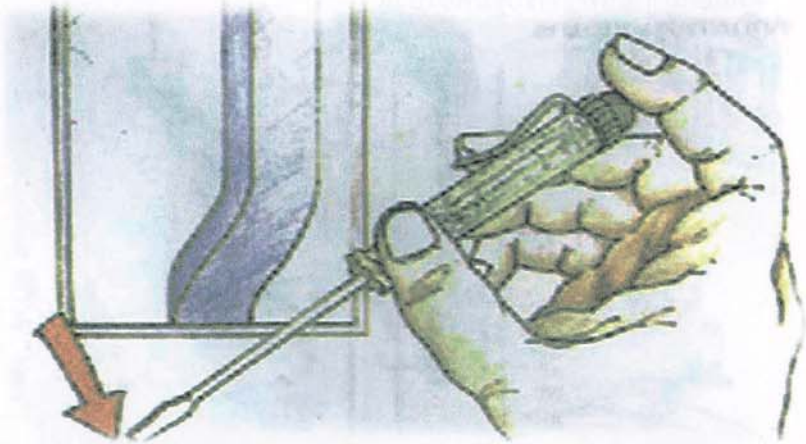

๙. เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านที่ผิวนอกเป็นโลหะ เช่น ตู้เย็น พัดลม เครื่องสูบน้ำอาจมีกระแสไฟฟ้ารั่วไปที่ผิวภายนอกดังกล่าวได้ ท่านควรหมั่นตรวจสอบโดยใช้ไขควงเช็คไฟตรวจสอบ หากพบว่ามกระแสไฟฟ้ารั่วควรให้ช่างซ่อมแซมแก้ไขต่อไป

๑๐. ฟิวส์ที่ใช้ตามแผงสวิตซ์ต่างๆ ต้องติดตั้งขนาดให้ถูกต้องและเหมาะสม เมื่อฟิวส์ขาดควรมีการตรวจหาสาเหตุโดยเบื้องต้นด้วยก่อนที่จะเปลี่ยนฟิวส์ใหม่และต้องใส่ฟิวส์ขนาดเดิม ห้ามใช้สายไฟหรือลวดใส่แทนฟิวส์ เพราะเมื่อเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรสายไฟหรือลวดจะไม่ขาด อาจเกิดอัคคีภัยได้

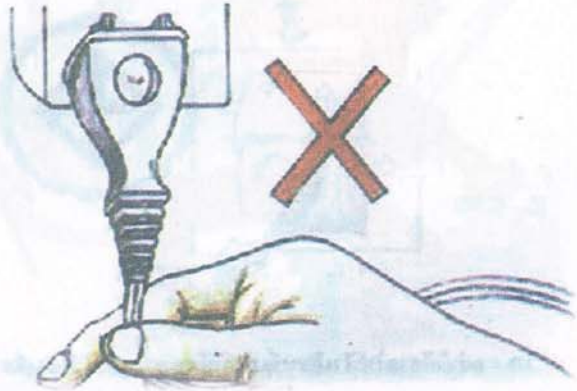

๑๑. การถอดเต้าเสียบ ให้จับที่ตัวเต้าเสียบแล้วดึงออก อย่าดึงที่สายไฟฟ้าเพราะอาจทำให้สายไฟฟ้าขาดภายในและเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรได้

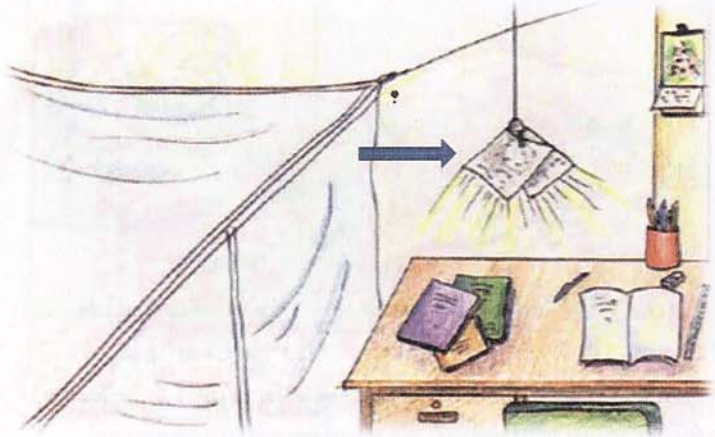

๑๒. อย่าใช่ผ้าหรือกระดาษพลางหลอดไฟไว้เพราะอาจเกิดอัคคีภัยได้

๑๓. อย่าใช้สายไฟฟ้าเสียบที่เต้ารับโดยตรงหรือใช้เต้าเสียบที่แตกชำรุดไปเสียบที่เต้ารับ เพราะอาจเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรหรืออาจพลั้งพลาด ถูกกระแสไฟฟ้าดูดได้

๑๔. การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าหลายเครื่องในเวลาเดียวกัน ต้องไม่เสียบเต้าเสียบที่เต้ารับอันเดียวกัน เพราะอาจทำให้กระแสไฟฟ้าไหลในเต้ารับมีปริมาณสูงมากและเกิดความร้อนสะสม เป็นเหตุให้ฉนวนสายไฟฟ้าเสียหายและเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจร อาจเกิดอัคคีภัยได้

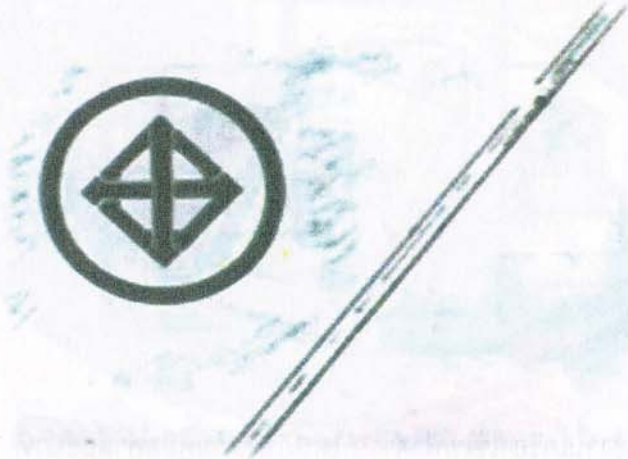

๑๕. อุปกรณ์สายไฟฟ้าที่ใช้ภายในบ้านให้เลือกใช้สายไฟฟ้าที่ได้มาตรฐานซึ่งมีเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พิมพ์บนสายไฟฟ้านั้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการนำไปใช้งาน

๑๖. อย่าเดินหรือวางสายไฟฟ้าใกล้บริเวณที่มีความร้อนสูงและอย่าให้ของหนักกดทับสายไฟฟ้าเพราะอาจทำให้ฉนวนสายไฟฟ้าลัดวงจรเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้

๑๗. การใช้งานเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ให้ปฏิบัติตามคู่มือคำแนะนำที่แนบมากับเครื่อง เพื่อความปลอดภัยและไม่ให้เครื่องใช้ไฟฟ้าชำรุดเสียหาย

จากที่กล่าวมาแล้วนั้น หากท่านสงสัยหรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมขอเชิญสอบถามได้ที่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค **หรือ PEA Call Center 1129**

ความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าในที่สาธารณะ

ในปัจจุบันไฟฟ้าได้มีการใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งในตัวเมืองและชนบทจึงต้องมีการส่งจ่ายพลังงานไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการ โดยมีการเดินสายไฟแรงสูงไปในสถานที่ต่างๆ ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าในสาธารณะสถานดังกล่าว

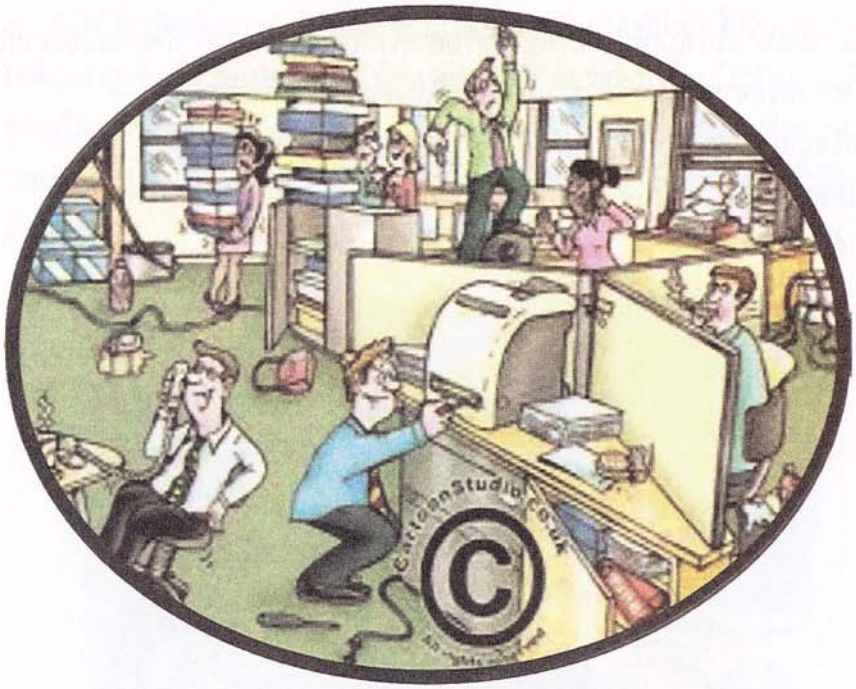

๑. เมื่อท่านไปพบเห็นสายไฟขาดหรือสายไฟที่หย่อนตำลงมา ซึ่งอาจเนื่องจากเสาไฟหักหรือจากสาเหตุอื่น ท่านต้องไม่เข้าไปจับต้องสายไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้านั้นพร้อมทั้งช่วยห้ามบุคคลอื่นเข้าไปจับต้องด้วย และขอให้แจ้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่อยู่ใกล้ทราบ เพื่อจะได้ซ่อมแซมแก้ไขต่อไป

๒. หากท่านพบว่ามีผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูดท่านต้องใช้วัสดุที่เป็นฉนวน เช่น ไม้แห้งๆเขี่ยหรือดันสายไฟฟ้าซึ่งอยู่ที่ตัวผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูดออกไปก่อน แล้วจึงเข้าทำการช่วยเหลือหรือนำส่งโรงพยาบาลต่อไป

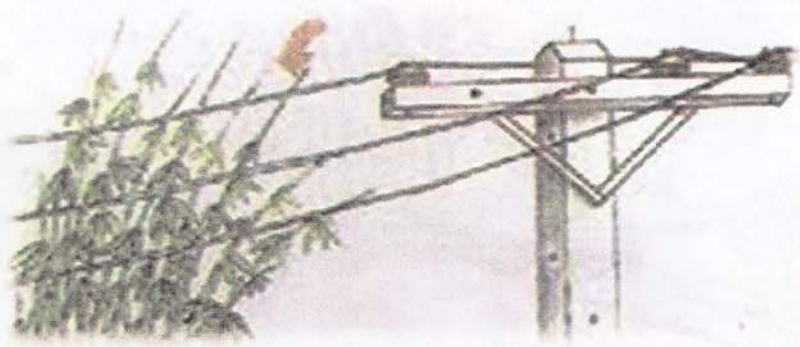

๓. ต้นไม้ที่อยู่ใกล้แนวสายไฟฟ้าแรงสูงเมื่อเกิดลมพัดอาจทำให้กิ่งไม้ไปแตะสายไฟฟ้าแรงสูงซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กระแสไฟฟ้าดับบ่อยดังนั้นเมื่อท่านพบเห็นหรือเป็นเจ้าของต้นไม้ควรแจ้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ตัดออกให้ เพื่อความปลอดภัยโปรดจำไว้ว่าท่านต้องไม่ทำการตัดเอง และช่วยแนะนำผู้อื่นอย่าให้ตัดกิ่งไม้ดังกล่าวด้วย

๔. การเล่นว่าวต้องเล่นในบริเวณที่ไม่มีสายไฟฟ้าโดยเฉพาะสายไฟฟ้าแรงสูง เพราะอาจเกิดอันตรายได้เมื่อสายว่าวดูดผู้เล่นว่าวได้และเมื่อว่าวติดที่สายไฟห้ามปีนเสาไฟฟ้าขึ้นไปเก็บว่าวและอย่าใช้วัสดุไปเขี่ยว่าวที่ติดสายไฟฟ้า อาจถูกกระแสไฟฟ้าดูดได้รับอันตราย

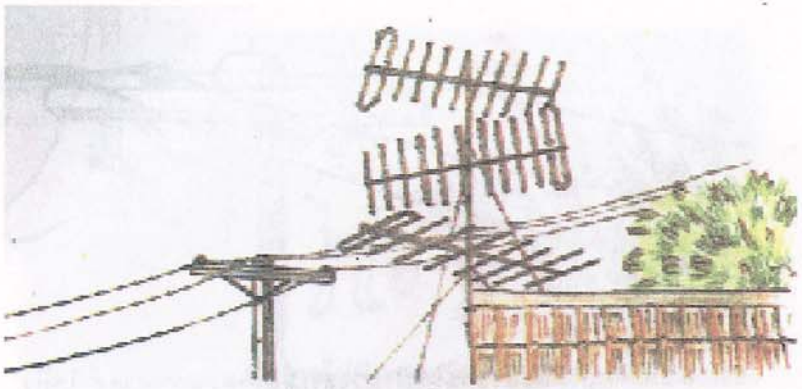

๕. เมื่อท่านต้องการตั้งเสาทีวีหรือเสาวิทยุต้องหลีกเลี่ยงอย่าไปตั้งในบริเวณที่มีสายไฟฟ้าแรงสูง เพราะท่านอาจพลั้งพลาด เสาดังกล่าวล้มแตะสายไฟฟ้าแรงสูงท่านอาจได้รับอันตรายและหากมีเสาทีวี วิทยุ หรือ เสาอื่นที่อยู่ใกล้สายแรงสูง ต้องยึดโยงให้มั่นคงแข็งแรง

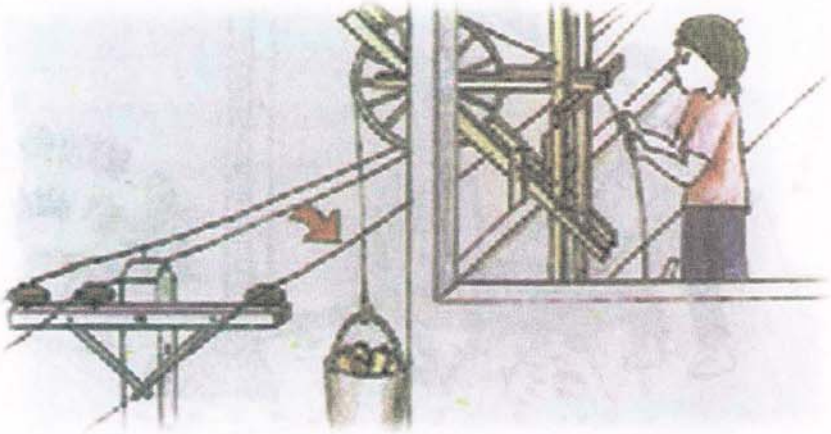

๖. การถือวัสดุต่างๆ ต้องระวังอย่าให้เข้าใกล้สายไฟฟ้าแรงสูง เช่น ท่อน้ำ ราวตากผ้า โดยเฉพาะบริเวณระเบียงตึกหรือดาดฟ้าตึกแถว

๗. การก่อสร้างตึก อาคารในบริเวณที่ใกล้แรงสูง ผู้ปฏิบัติงานต้องระมัดระวังอย่าให้วัสดุก่อสร้างไปแตะสายไฟฟ้าแรงสูง และผู้ดำเนินการก่อสร้างควรติดต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในท้องถิ่นเพื่อทำการครอบฉนวนที่สายไฟฟ้าแรงสูงให้ ซึ่งจะช่วยให้ปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

๘. การติดตั้งป้ายโฆษณาหรือสิ่งอื่นๆ ที่อยู่ใกล้สายไฟฟ้าแรงสูงต้อง ระวังอย่าให้วัสดุต่างๆ ไปแตะสายไฟฟ้าแรงสูง ควรปรึกษาขอคำแนะนำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในท้องถิ่น เพื่อดำเนินการครอบฉนวนป้องกันมิให้เกิดอันตรายได้

๙. การเผาหญ้า กิ่งไม้ หรือเศษวัสดุต่างๆ ให้ห่างจากเสาไฟฟ้าเพราะอาจทำให้เกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรและเกิดอันตรายต่อผู้ที่อยู่ใกล้ได้

๑๐. การยิงนกที่เกาะอยู่บนสายไฟหรือบนลูกถ้วยไฟฟ้า อาจทำให้สายไฟฟ้าขาดหรือลูกถ้วยแตกชำรุดเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจร และเกิดเป็นอันตรายต่อผู้ยิงนกหรือผู้ที่อยู่ใกล้ได้

๑๑. ห้ามจับปลาโดยใช้กระแสไฟฟ้าช็อตปลา เพราะเป็นการผิดกฎหมายและผู้จับปลาหรือผู้ที่อยู่ใกล้ อาจถูกกระแสไฟฟ้าดูดบาดเจ็บหรือเสียชีวิต

๑๒. ห้ามปีนเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคโดยพละการเพื่อขึ้นไปติดตั้งสิ่งต่างๆ เช่น ป้ายโฆษณา ลำโพง ต้องแจ้งให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อพิจารณาดำเนินการและป้องกันมิให้เกิดอันตรายจากการถูดกระแสไฟฟ้าดูด

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ขอแนะนำสิ่งต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว หวังว่าท่านที่ได้อ่านแล้วจะเกิดความรู้ความเข้าใจและช่วยป้องกันมิให้เกิดอันตรายจากไฟฟ้าได้ และขอได้โปรดช่วยแนะนำผู้อื่นต่อไปด้วย เพื่อความปลอดภัยของทุกๆท่าน หากท่านยังมีข้อสงสัยหรือต้องการคำแนะนำเพิ่มเติม ขอให้ติดต่อสอบถามได้ที่ การไฟฟ้าที่อยู่ใกล้บ้านท่านต่อไป **หรือ PEA Call Center 1129**

การช่วยเหลือผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูดและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

เมื่อท่านพบเห็นผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูด ท่านต้องเข้าใจวิธีการช่วยเหลือให้พ้นออกจากการถูกกระแสไฟฟ้าดูดได้อย่างถูกวิธีและรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของตัวท่านเองและช่วยให้ผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูดพ้นอันตรายได้ หลังจากนั้นต้องทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ช่วยเหลือในระหว่างที่รอและนำส่งโรงพยาบาลด้วย ซึ่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขอแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

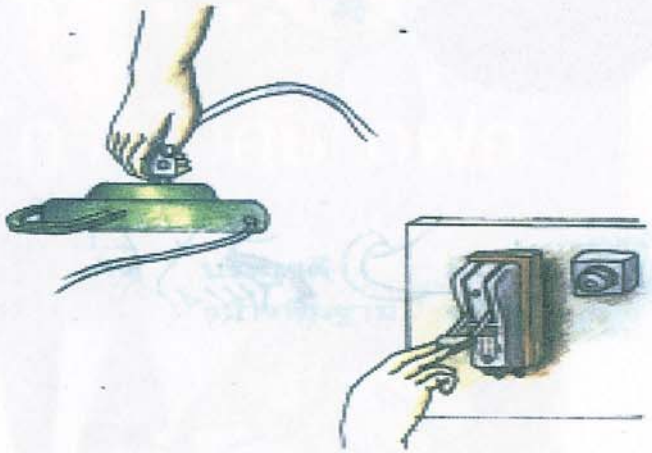

๑. หากพบผู้ถูกกระแสไฟฟ้าดูดให้ตัดการจ่ายไฟ เช่น คัทเอาท์ หรือเต้าเสียบ

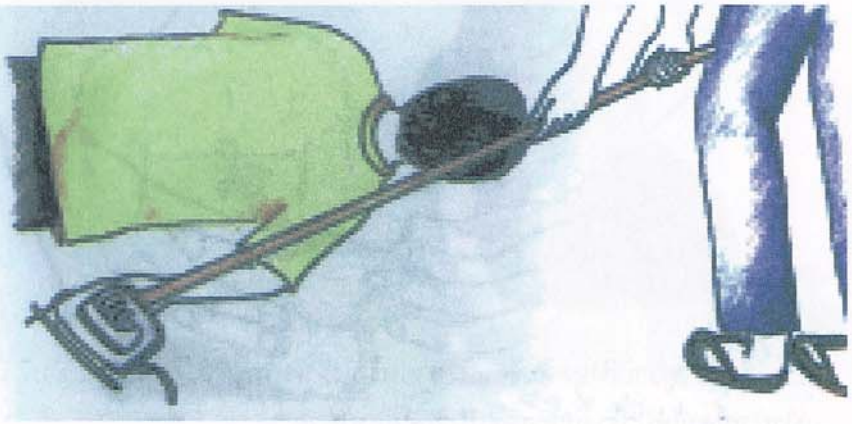

๒. ใช้ไม้แห้งหรือฉนวนไฟฟ้าเขี่ยอุปกรณ์ไฟฟ้าให้พ้นจากผู้ที่ถูกกระแสไฟฟ้าดูด หรือใช้ผ้าแห้ง เชือก ดึงผู้ป่วยออกจากจุดที่เกิดเหตุโดยเร็วเพื่อปฐมพยาบาล

๓. ช่วยปฐมพยาบาลขั้นต้น โดยการวางผู้ป่วยให้นอนหงาย แล้วช้อนคอผู้ป่วยให้แหงนขึ้น

๔. ตรวจดูว่ามีสิ่งอุดตันในช่องปากหรือไม่ หากพบให้นำออกและช่วยเป่าปากโดยใช้นิ้วง้างปากและบีบจมูกของผู้ป่วย

๕. ประกบปากของผู้ป่วยให้สนิท เป่าลมเข้าแรงๆ โดยเป่าปากประมาณ ๑๒ – ๑๕ ครั้ง/นาที สังเกต การขยายของหน้าอก หากป่าปากไม่ได้ให้เป่าจมูกแทน

๖. หากหัวใจหยุดเต้น ต้องนวดหัวใจโดยวางผู้ป่วยนอนราบแล้วเอามือกดเหนือลิ้นปี่ให้ถูกตำแหน่ง(ดังรูป) กดลงไปเป็นจังหวะเท่ากับการเต้นของหัวใจ(ผู้ใหญ่ประมาณนาทีละ ๖๐ ครั้ง เด็กประมาณ ๘๐ ครั้ง)

๗. แล้วฟังการเต้นของหัวใจสลับกับการกดทุกๆ ๑๐-๑๕ ครั้ง

๘. ถ้าหยุดหายใจและหัวใจหยุดเต้นให้เป่าปาก ๒ ครั้ง

๙. นวดหัวใจ ๑๕ ครั้งสลับกับ

๑๐. ถ้ามีผู้ช่วยเหลือ ๒ คน ต้องสลับกันเป่าปาก ๑ ครั้ง นวดหัวใจ ๕ ครั้ง

การปฐมพยาบาลต้องทำทันทีที่ช่วยเหลือผู้ป่วยออกมา และควรนำส่งโรงพยาบาล ขณะนำส่งโรงพยาบาลจะต้องทำการปฐมพยาบาลตามขั้นตอนดังกล่าวตลอดเวลา